

Unió Europea
Fons Social Europeu
L'FSE inverteix en el teu futur

MESURES PER AL FOMENT DE LA LECTURA

La Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació, disposa en l'article 2.2 que els poders públics prestaran una atenció prioritària al conjunt de factors que afavorixen la qualitat de l'ensenyament i, especialment, el foment de la lectura i l'ús de biblioteques, entre altres.

L'ORDRE 44/2011, de 7 de juny, de la Conselleria d'Educació regula els plans per al foment de la lectura en els centres docents de la Comunitat Valenciana.

La RESOLUCIÓ de 26 de juny de 2023, del secretari autonòmic d'Educació i Formació Professional, per la qual s'aproven les instruccions per a l'organització i el funcionament dels centres que impartixen Educació Secundària Obligatoria i Batxillerat durant el curs 2023-2024.

1. Justificació de les mesures. Introducció.

Les mesures per al foment de la lectura tenen el propòsit d'acostar els llibres i millorar els resultats acadèmics del nostre alumnat, millorant la comprensió lectora i els hàbits d'estudi..

En la vida quotidiana, moltes vegades volem trobar solucions ràpides sense entendre que l'èxit és el resultat del creixement intern i que requereix temps. Com és un projecte a llarg termini farà falta molta paciència i persistència per a poder apreciar els resultats. El següent relat ens pot estimular en el procés:

És molt curiós el procés de “formació” del bambú japonès i que ho convertix en no apte per a impacients: plantes la llavor, ho abones, i la regues constantment. Durant els primers mesos no pots apreciar cap canvi. En realitat, no passares amb la llavor durant els primers set anys, de manera que un conreador inexpert estaria convençut d'haver comprat llavors infèrtils. En canvi, al seté any, en només sis setmanes la planta de bambú creix més de 30 metres Tardà només sis setmanes en créixer ? No, encara que és veritat que va tardar set anys i sis setmanes adesenrotllar-se. Durant els primers set anys d'aparent inactivitat, el bambú estava generant un complex sistema d'arrels que li permetrien sostindre el creixement que tindrà set anys després.

2. Anàlisi de necessitats en l'àmbit de la lectura.

Els centres d'Infantil i Primària adscrits són els CEIP “Sant Joan Baptista”, situat al costat del nostre centre, el CEIP “Lope de Vega”, situat en zona vella de la població (tots dos centres compten amb programes de Compensatòria) i una línia del CEIP Joan XXIII situat al barri Xenillet de Torrent.

En general , l'alumnat del centre presenta un perfil socioeducatiu, lingüístic, cultural i religiós molt plural i divers:

1. Alt percentatge d'alumnat estranger
2. Alt percentatge d'alumnat amb perfil cultural propi (ètnia gitana i immigrants) reuneixen a dibuixar una majoria amb perfil de compensatòria

3. Heterogeneïtat i pluralitat cultural, ètnica i religiosa.
4. Perfils socioeducatius baixos.
5. Ús del valencià molt baix en l'àmbit relacional i baix coneixement de l' llengua a nivell familiar. Les famílies utilitzen majoritàriament en les seues relacions el castellà i altres llengües estrangeres.

L'existència de llibres de lectura a casa és testimonial, un poc més elevat en castellà. Són manifestes i evidents les mancances dels hàbits lectors

Els resultats de les avaluacions diagnòstiques han sigut bastant negatives. A més, l'aportació de l'Índex Socioeconòmic i Cultural, ISEC, segons el qual el nostre alumnat, participant en la prova, pertany al nivell 1, comparant els resultats obtinguts del nostre alumnat amb els centres del mateix nivell ISEC, observem que estem per davall de la mitjana. Estos resultats no ens agraden però tampoc ens sorprenen perquè en general l'alumnat dels primers cursos d'ESO presenta alt nivell d'absentisme i poca motivació per l'estudi. Gran part de l'alumnat presenta necessitats d'educació compensatòria, com s'ha comentat abans, la qual cosa afavorix l'abandó escolar .

Comparant els resultats de les avaluacions diagnòstiques amb els de la nostra avaluació interna (avaluació final) apreciem que els resultats obtinguts en les nostres avaluacions són un poc millor. És pel fet que tenim en compte l'avaluació contínua, el treball, l'esforç, l'actitud i que l'alumnat respon als exàmens sobre el que s'ha treballat en classe; en canvi, l'avaluació externa és més freda, reflectix els resultats d'un moment concret davant una prova concreta i diferent de la qual estan acostumats, que no permet anàlisi per part del professorat, ni interactuar amb l'alumnat i que tampoc el té en compte . També cal tindre en compte que la diferència no és molt significativa i que per tant els resultats obtinguts en l'avaluació diagnòstica no diferixen significativament dels obtinguts a l'avaluació interna. Per tant, partint dels resultats de la nostra avaluació interna ens plantegem les propostes de millora i les actuacions que drem a terme .

3. Objectius de les mesures per al Foment de la Lectura.

3. 1.- Objectius generals:

1. Millorar el rendiment acadèmic del nostre alumnat i millorar les seues expectatives acadèmiques i professionals.
2. Fomentar en l'alumnat l'interés per la lectura i desenrotllar l'hàbit lector.
3. Afavorir la comprensió lectora des de totes les àrees, matèries, àmbits imòduls del currículum..
4. Fomentar en l'alumnat la lectura com a activitat d'oci i de gaudi.
5. Promoure la col·laboració i participació de les famílies i altres membres de la comunitat educativa de l'entorn en les activitats derivades dels plans de foment de la lectura.

6. Estimular l'ús de fonts documentals complementàries en el llibre de text, tant en suports impresos com en suport digital i audiovisual.
7. Fomentar en l'alumnat una actitud reflexiva i crítica per mitjà del tractament de la informació.
8. Potenciar l'ús i la dinamització de la biblioteca del centre docent.
9. Reforçar la figura dels mitjans audiovisuals i digitals com a mitjans de suport a la lectura.
10. Contribuir al desenvolupament de la competència lingüística en l'alumnat..
11. Promoure la igualtat i representar la diversitat existent a la societat perquè tot l'alumnat se senta reconegut i representat.

3. 1.- Objectius específics:

1. Desenvolupar les capacitats de lectura i comprensió lectora, com a capacitats bàsiques que contribueixen a la formació integral.
2. Incentivar l'ús de la biblioteca del centre i les del poble..
3. Fomentar en l'alumnat l'hàbit lector.
4. Potenciar l'ús del diccionari per a resoldre dubtes sobre el vocabulari.
5. Afavorir l'intercanvi cultural a través de contes i històries populars.
6. Potenciar l'ús d'Internet com a font d'informació específica.
7. Cuidar els llibres, el material i les instal·lacions.
8. Implicar el professorat en les activitats de foment de la lectura.

4. Planificació i temporització durant el curs escolar d'activitats..

Dins de cada assignatura els departaments i el professorat implicat decidiran quan i com treballarà les competències bàsiques de la lectura i l'escriptura en el desenvolupament del curs i grup d'alumnes amb els qui treballen i així figurarà en la seua programació.

A nivell de centre intentarem promoure aquelles activitats que tinguen el llibre i la lectura com a «protagonistes educatius»: commemoracions, fira del llibre, concurs literari, recital poètic, maratón de contes, intercanvi d'històries, col·loquis i entrevistes amb autors, visites a biblioteques, visionat de pel·lícules basades en llibres llegits, visita en el centre de contacontes...

Algunes de les activitats citades es realitzaran en gran grup a la biblioteca i en la sala d'actes del centre (fomentant també la convivència i el respecte entre tots els membres de la comunitat educativa i afavorint la formació integral del nostre alumnat), també s'utilitzaran sessions a l'aula de cadascun dels grups, per exemple, en les sessions de tutoria o llengua castellana, valencià, anglès o francès.

“La biblioteca no fa lectors, però ajuda a fer; si sorgix l'interés per a llegir, trobem els llibres a les biblioteques”. Álvaro Marchesi

Daniel Pennac diu en la seua obra **Com una novel·la**: *“I si, en lloc d'exigir la lectura, el professor decidix de sobte compartir el seu propi goig per la lectura?”*

Estes dues frases poden resumir la nostra tasca com a orientadors i proveïdors del gust per la lectura. Fomentarem l'ús de la biblioteca ampliant el nombre d'hores que l'alumnat podrà fer ús, així com tindre a l'abast noves tecnologies: ordinadors, accés a internet, llibres electrònics... Es treballarà de manera sistemàtica en totes les assignatures del currículum tenint en compte el nivell de dificultat, les capacitats i els interessos del grup a qui va dirigit.

La varietat d'activitats que sorgixen de la lectura d'un llibre és a vegades imprevisible, depén de la tasca del mediador docent, de la seua capacitat i entusiasme, però també de la cooperació i interés dels alumnes. Així el llibre es transforma en una porta oberta a la *creativitat*.

És una tasca molt adequada per a treballar dins de l'hora de Tutoria i en Atenció Educativa, per tant, al llarg del curs organitzarem lectures dirigides a fomentar el respecte, la igualtat, la tolerància, l'empatia, la responsabilitat, l'autoestima i en definitiva els valors cívics.

5. Recursos.

Materials: llibres de text, revistes, diaris, llibres de consulta i de lectura (del centre i particulars), ordinadors amb connexió a Internet...

Coordinadora: Eva Campos

Altres membres que participen: tots els membres del claustre. Es realitzaran activitats per part d'alumnes voluntaris que actuaran com a compte contes i lectors dirigits en gran grup i mares i pares que, de manera voluntària, també actuaran com a compte contes i participaran en activitats de gran grup.

Destinataris: va dirigit a tot l'alumnat del nostre centre (ESO, FPB, Batxillerat i Cicles Formatius de GM i GS), les mares/pares que participen en l'AMPA i a les famílies que desitgen participar.

“L'autor només escriu la meitat del llibre. De l'altra meitat ha d'ocupar-se el lector”.

Joseph Conrad.

6. Avaluació de resultats de les mesures de foment a la lectura

En el tercer trimestre demanarem al professorat i a l'alumnat que avaluen les activitats realitzades, assenyalant el grau de consecució i de satisfacció de les activitats, de les seues expectatives i les propostes de millora per al pròxim curs que inclourem a la memòria i en les mesures de foment a la lectura dels cursos següents.

Així mateix, amb motiu de la justificació de l'ajuda del "programa de dinamització de biblioteques escolars" de la Generalitat Valenciana es realitzarà a final de curs una avaluació de l'impacte del citat programa en les mesures per al foment de la lectura, així com una memòria econòmica. Els resultats obtinguts seran tinguts en compte en la planificació de les mesures del pròxim curs, com s'ha realitzat este curs amb l'anàlisi dels resultats del curs passat.

Proposem que l'alumnat, sobretot del primer cicle de l'ESO i de FPB, realitzeun seguiment i una avaluació de les seues lectures emplenant una fitxa del tipus:

FITXA DE LECTURA:

Títol del llibre:.		
Editorial i col·lecció:		
Autor:		
Data d'inici de la lectura:		Data d'acabat:.
He respectat el temps previst?	SÍ	NO perquè ...
M'ha resultat difícil?		Per què?
El que més m'ha agradat:		
El que menys m'ha agradat:		
He après:		
Recomane este llibre?		Per què?

L'avaluació dels departaments podria seguir el següent model:

CURS:

_____

DEPARTAMENT: _____

AVALUACIÓ DE LES MESURES PER AL FOMENT DE LA LECTURA

ACTIVITATS PROGRAMADES	NIVELL I GRUPS	TEMPORALITZACIÓ/ CONSECUCIÓ	VALORACIÓ	PROPOSADES MILLORA

**ANNEX: APORTACIONS AL DESENVOLUPAMENT DE LES MESURES
DES DELS DIFERENTS DEPARTAMENTS DEL CENTRE..**

**ACTIVITATS DE LES MESURES PER AL FOMENT DE LA
LECTURA**

ACTIVITAT PROPOSADA	NIVELL / DIRIGIT A
• Elaboració d'un llistat de lectures voluntàries i /o obligatòries. • Compra de llibres que considerem adequats per a l'alumnat que s'incorpora en el centre. • Informació a l'alumnat sobre els diversos premis literaris que es convoquen. • Visita a la biblioteca del centre amb els alumnes perquè coneguen el funcionament i les normes i sàprien què han de fer per a demanar els llibres que desitgen llegir. • Col·laboració en els actes que es realitzen en el centre relacionats amb la lectura i els llibres (organització de la Fira del llibre per a commemorar el Dia del Llibre). • Organitzar la biblioteca amb el professorat que pugui catalogar els fons existents dedicant algunes de les hores complementàries del seu horari. • Realització d'activitats d'animació lectora a la biblioteca: comprar llibres "top vendes" adequats a l'alumnat, posar cartells amb els nous exemplars comprats, tindre en compte les desiderates de l'alumnat en la compra de nous llibres, demanar-los la seua opinió sobre llibres que els hagen agradat per a comprar diversos exemplars d'estos llibres, crear marca pàgines originals amb temàtica de llibres d'interés per a l'alumnat i fer llistats públics amb els llibres més prestats. • Obertura de la biblioteca dues hores cada vesprada per a facilitar a l'alumnat un lloc d'estudi i consulta. • Digitalitzar el fons de lectura del centre per a fomentar l'hàbit lector de l'alumnat familiaritzant-se amb les noves tecnologies. • Fomentar la participació de l'alumnat i el professorat en la revista escolar. • Projectió en la televisió de l'hall de l'institut vídeos o presentacions sobre els últims llibres adquirits per la biblioteca del centre..	Professorat

• Lectura diària de textos diversos, amb activitats de comprensió lectora i expressió escrita. • Lectura col·lectiva i /o individual d'un llibre per avaluació. • Dramatització de textos. • Elaboració de treballs escrits i orals relacionats amb la lectura: fitxes de lectura, murals, etc. • Participació en els actes que s'organitzen en el centre amb la lectura de textos literaris. • Participació en les activitats que ofereixen les institucions i les editorials relacionades amb la lectura (representacions teatrals, presentació de llibres, col·loquis amb autors...) • Lectura comprensiva per part dels alumnes dels enunciats en veu alta, a fi d'aconseguir que els compreguen correctament. • Lectura en veu alta d'algun dels paràgrafs que hi ha al principi i final de cada tema dels llibres de text i se'ls faran preguntes o se'ls demanarà que facen un resum per a comprovar si ho han comprés. • Coordinar lectures amb altres àrees, de manera que els alumnes pogueren aprofitar el plaer de la lectura per a augmentar nota en altres àrees. • Participar en la revista escolar. • Creació d'un DIARI d'autors per a commemorar la data del seu naixement fent un comentari d'alguna de les obres de l'autor.. • Exercicis progressius d'adquisició de vocabulari i estructures gramaticals noves i la lectura de textos per a una comprensió general, extracció d'informació específica i reflexió personal. • Lectura de periòdics i revistes específics per a l'aprenentatge de l'anglès.. • Trobada entre un autor/a i els alumnes. • Taller sobre el llibre electrònic. Tipus de lectors, formats de llibres electrònics, ... • Projectió de booktrailers o entrades de "booktubers".	Tots els nivells
• Lectura d'articles i llibres relacionats amb el currículum que ajuden a despertar l'interès dels alumnes per les ciències i la tecnologia, exemple: "El cas d'un cocodrill en Internet" de Joachim Friedrich. • Visitar la biblioteca municipal per a conèixer com s'organitza i funciona, què podran trobar i aprofitar les activitats que organitza, així com fer-se el carnet de lector i els seus avantatges. • Guies de lectura crítica treballades al llarg de les unitats didàctiques, des de rondalles fins a articles, notícies, relacionats amb els continguts. • Foment de la lectura comprensiva i treball sistemàtic en les matèries lingüístiques i en Atenció Educativa i Tutoria.	1r, 2n, 3r i 4t ESO 1r i 2n FPB

• Buscar un autor a partir d'una frase pròpia d'ell/ella. A partir d'una pista s'ha de buscar en els llibres que hi ha a la biblioteca.	
• Una lectura obligatòria com a criteri de qualificació indispensable per a aprovar cada avaluació. • Lectura comparativa d'una obra literària i filosòfica. • Ajudar al manteniment de la biblioteca del centre ordenant les prestatgeries.	4t ESO i Batxiller
• Ajudar al manteniment de la biblioteca del centre catalogant i actualitzant la base de dades .	Cicles Format. de Grau Mitjà

El Pla de Foment de la Lectura (actualment mesurades per al foment de la lectura) va ser aprovat per primera vegada pel Claustre i el Consell Escolar del centre en data 11 de juliol de 2012. L'aprovació de la incorporació de l'Annex correspon al 15 de novembre de 2012.

La revisió i actualització per al present curs escolar ha sigut aprovada pel Claustre el 12 de desembre i pel Consell Escolar el 13 de desembre de 2023.